

Z translatologické bibliografie

Alena Ďuricová, Jana Štefaňáková (eds.). *Od textu k prekladu XV, 1. časť, Jednota tlumočníků a překladatelů, Praha, 101 stran, 2021, (elektronický formát – CD), ISBN 978-80-7374-131-0.*

Již patnáctý ročník této slovenské odborné translatologické publikace „Od textu k prekladu“ vychází tentokrát pouze elektronicky – na CD (1. a 2. část – dvě cédéčka a dva různé editorské týmy – viz také níže).

Na prvním cédéčku najdeme celkem 14 statí od čtrnácti kolegyň a jednoho kolegy z univerzit v Banské Bystrici, Prešově, Bratislavě, Nitře, Košicích a Ostravě. K hlavním tematickým okruhům publikovaných příspěvků patří opět zejména problematika překladu právních a odborných textů obecně, ale také jejich rozsáhlá lingvistická i didaktická analýza. Autoři se věnují rozboru konkrétních translatologických otázek, jak z mezi-jazykového hlediska (výzkum probíhal na různých jazykových kombinacích), tak z hlediska samotného zkoumaného oboru (některé příspěvky psali právníci), jakož i aktuálních jevů, které odrážejí současné směry výzkumu v těchto oblastech.

Sborník má široký záběr – v jednom z příspěvků je precizně popsána lingvisticko-komunikativní charakteristika odborného textu, další se zamýší nad překladatelskými problémy (v jazykové kombinaci němčina-slovenština) a jejich řešeními na příkladu jednoho konkrétního soudního rozsudku. Aktualizované termíny ze slovenského občanského práva s přihlédnutím k překladatelské praxi jsou pak předmětem další statí, stejně tak jako porovnání právnické terminologie zaměřené na sociální zabezpečení a úzce vymezenou oblast mateřství a otcovství. Problematica překladu právní terminologie z oblasti mateřství je zpracována i v dalším příspěvku. Podnětná je také stať zabývající se praktickým využitím informačních technologií ve vzdělávání budoucích právníků, či článek o možnostech začlenění didaktiky interkulturního managementu nebo odborné komunikace do studijních plánů

oboru překladatelství. Překladatelským otázkám v oblasti trestního řízení či problematice rodové vyváženého jazyka v německých právních textech se pak věnují následující články. Nad lingvistickými aspekty konkrétních jazykových dvojic, jež mají dopad i na samotný proces překladu, se zamýší řada dalších statí, ať už si přečteme o univerbiziaci ve slovenštině a španělštině, či o překládání termínů ze sociální oblasti mezi němčinou a slovenštinou.

Publikace byla podpořena agenturou KEGA a je vydávána v rámci projektu KEGA 022UMB-4/2021 „Využitie informačných technológií ako inovatívny faktor interdisciplinárnej edukácie budúcich prekladateľov a právnikov“

I. ČENKOVÁ

Alena Ďuricová, Jana Lauková (eds.). *Od textu k prekladu XV, 2. časť, Linguistic Landscape. Jednota tlumočníků a překladatelů, Praha, 83 stran, 2021, (elektronický formát – CD), ISBN 978-80-7374-132-7 (2.časť)*

Obsah tohoto druhého cédéčka vznikl za přispění Agentury na podporu výzkumu a vývoje na základě Smlouvy č. APVV 18 – 0115 a je součástí řešení

projektu Jazyk v meste – dokumentovanie multimodálnej semiosféry jazykovej krajiny na Slovensku a z komparativnej perspektívy.

Jazyk, odborná slovenská i cizojazyčná komunikace, text, interkulturnalita a překlad zde nabízejí průniky s dalšími tématy, která rozšiřují a obohacují tradiční diskutovaná témata. V celkem osmi statích je k nim přiřazena problematika jazykové krajiny (linguistic landscape), jež je výsledkem práce výzkumného týmu badatelů z Filozofické fakulty Univerzity Mateja Bela v Banské Bystrici, Fakulty aplikovaných jazyků Ekonomické univerzity v Bratislavě a Pedagogické fakulty Univerzity J. Selyeho v Komárne, ale i dalších lingvistů a odborníků, navazujících tímto na obdobnou tematickou publikaci – vyšla ve stejné edici v roce 2020. Jazyk v různých podobách a slovo v širokém spektru interpretačí posouvá společné směrování právě do prostoru jazykové krajiny jak z diachronní tak i synchronní perspektivy. V překládané publikaci je nastolena také celá škála kognitivních a pragmatických aspektů jazykové krajiny. Dočteme se například o vlivu nových médií a technologií na jazykovou krajинu Banské Štiavnice, či o rozmanitosti jazykové krajiny Bratislavě, nebo o jazykové krajině Komárna ve spojení s Maďarskem a diachronii, o metaforách v jazykové krajině, dále o tlaku ideologie na

propriální sféru jazykové krajiny – a to na příkladu banskobystrické urbanomacie, nebo konečně o změnách v jazykové krajině v období pandemie covid-19 (2020–2021) na příkladu Banské Bystrice. Všechny příspěvky obsahují řadu neotřelých postřehů a přicházejí s novými návrhy pro další výzkum v této stále ještě ne příliš probádané oblasti.

PROF. PHDR. IVANA ČENKOVÁ, CSC.

Konferenční tlumočnice akreditovaná pro orgány Evropské unie, na Ústavu translatologie FF UK garantka studijního oboru ruština, vedoucí Semináře teorie a didaktiky tlumočení a garantka magisterského studia Tlumočnictví, vedoucí postgraduálního kurzu Euromasters in Conference Interpreting (EMCI) čestná členka JTP